T071 BL 1 (104) Giới Nhận Vải Quá Mức Quy Định-30 Pháp Ni Tát Kỳ Ba Dạ Đề-Giới Pháp Của Tỳ Kheo-Luật Ma Ha Tăn

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

7-GIÔÙI NHAÄN VAÛI QUAÙ MÖÙC QUY ÑÒNH Khi Phaät truù taïi thaønh Xaù-veä, coù saùu möôi Tyø-kheo töø phöông Baéc ñi ñeán Xaù-veä, giöõa ñöôøng bò giaëc cöôùp laáy maát y. Luùc caùc thaày vaøo Tinh xaù Kyø-hoaøn, Öu-ba-nan-ñaø thaáy theá, beøn noùi vôùi hoï: “Naøy caùc Tröôûng laõo, Ñöùc Theá Toân ñaõ cho pheùp caùc Tyø-kheo khi bò maát y coù theå xin y cuûa nhöõng ngöôøi khoâng phaûi baø con, vì sao khoâng xin?”. Hoï ñaùp: “Caùc vò ñoàng phaïm haïnh ñaõ cho y ñuû roài, vì theá neân khoâng xin”. Luùc aáy Öu-ba-nan-ñaø noùi: “Neáu dòp naøy khoâng xin thì maát lôïi raát uoång”. Hoï ñaùp: “Chuùng toâi ñaõ ñöôïc y roài, thì caàn gì noùi ñeán vieäc thaát lôïi hay khoâng thaát lôïi?”. Öu-ba-nan-ñaø laïi noùi vôùi caùc Tyø-kheo maát y: “Caùc vò neáu khoâng theå xin thì toâi seõ xin giuùp cho caùc vò”. Hoï noùi: “Thaày töï bieát thôøi”. Theá roài, vaøo buoåi saùng sôùm, Öu-ba-nan-ñaø khoaùc y thöôøng maëc, caàm giaáy buùt vaøo thaønh Xaù-veä, noùi vôùi caùc Öu-baø-taéc: “Caùc vò haõy giuùp toâi xin y”. Caùc Öu-baø-taéc hoûi: “Vì lyù do gì maø xin?” Thaày ñaùp: “Vì coù caùc Tyø-kheo töø phöông Baéc ñeán, giöõa ñöôøng bò giaëc cöôùp laáy heát y vaät, neân phaûi xin y giuùp hoï”. Öu-baø-taéc noùi: “Ñöôïc”. Khi aáy, hoï beøn daãn nhau ñeán caùc cöûa haøng ñeå khuyeán hoùa. Vì luùc baáy giôø, nhieàu ngöôøi coù loøng tín kính, neân xin ñöôïc choã thì moät taám vaûi, choã thì hai taám. Nhö vaäy daàn daàn ñöôïc khaù nhieàu y vaät, hoï phaûi gaùnh ñi. Coù theå noùi laø ñaõ xin ñöôïc moät phaàn tö trong nhöõng nhaø coù tín taâm, nhöng vaãn coøn muoán xin nöõa. Caùc Öu-baø-taéc lieàn noùi: “Thöa thaày, coù leõ ñuû roài, chuùng ta trôû veà”. Öu-ba-nan-ñaø noùi: “Than oâi Laõo tröôïng, gì maø gaáp gaùp theá! Ta

xin môùi coù chöøng aáy chöa neân ñi veà. Vì sao vaäy? Vì heã nhieàu ngöôøi boá thí thì nhieàu ngöôøi ñöôïc phöôùc. Chuùng toâi laø ngöôøi xuaát gia, aên uoáng coù thì giôø nhaát ñònh, coøn chöa muoán trôû veà, Caùc vò laø ngöôøi taïi gia aên luùc naøo cuõng ñöôïc, khoâng sôï sai giôø giaác, thì coù vieäc gì gaáp gaùp maø muoán voäi vaõ trôû veà?”. Theá roài, hoï beøn tieáp tuïc ñi xin nöõa. Caùc Öu-baø-taéc laïi noùi: “Coù leõ ñuû roài thöa thaày”. Öu-ba-nan-ñaø noùi: “Vaãn chöa ñuû”. Caùc Öu-baø-taéc hoûi: “Coù bao nhieâu ngöôøi vaäy?”. Thaày ñaùp: “Nhieàu ngöôøi”. Hoï laïi hoûi: “Nhieàu ngöôøi laø bao nhieâu?”. Thaày lôùn tieáng noùi: “Coù saùu möôi Tyø-kheo”. Caùc Öu-baø-taéc noùi: “Thöa thaày, soá vaûi naøy coù theå cung caáp cho naêm traêm Tyø-kheo (cuõng ñuû) huoáng gì saùu möôi ngöôøi, vì sao coøn xin nöõa, muoán laøm saäp tieäm ngöôøi ta chaêng?”. Hoï lieàn neùm giaáy buùt xuoáng ñaát, giaän döõ noùi: “ÔÛ ñaâu maø sinh ra caùi loaïi ngöôøi tham caàu nhieàu, khoâng chaùn, khoâng bieát chöøng naøo laø ñuû theá naøy”. Baáy giôø, coù thaày Tyø-kheo ít duïc bieát ñuû, nghe lôøi noùi aáy, beøn ñeán baïch leân Theá Toân. Phaät lieàn baûo goïi

Öu-ba-nan-ñaø ñeán. Hoï beøn goïi ñeán. Phaät lieàn hoûi kyõ vieäc treân: “OÂng coù laøm ñieàu ñoù thaät khoâng?”. Thaày ñaùp: “Coù thaät, baïch Theá Toân”. Phaät hoûi Öu-ba-nan-ñaø: “Vì sao maø xin?” Thaày ñaùp: “Con vì caùc Tyø-kheo bò maát y maø xin”. Phaät lieàn goïi caùc Tyø-kheo bò maát y ñeán. Khi hoï ñeán roài, Phaät lieàn hoûi: “Naøy caùc Tyø-kheo, coù thaät caùc thaày nhôø Öu-ba-nan-ñaø xin y giuùp khoâng?” Hoï ñaùp: “Thöa khoâng, baïch Theá Toân”. Phaät laïi hoûi hoï vì sao Öu-ba-nan-ñaø laøm vieäc ñoù. Hoï beøn ñem söï vieäc treân baïch ñaày ñuû leân Theá Toân. Phaät lieàn noùi vôùi Öu-ba-nan-ñaø: “Naøy keû ngu si, ñoù laø vieäc xaáu, luùc khoâng neân xin thì laïi xin, luùc neân xin thì laïi khoâng xin. OÂng khoâng töøng nghe ta duøng voâ soá phöông tieän ñeå khen ngôïi söï ít muoán, cheâ traùch söï ham muoán nhieàu laø gì! Ñoù laø ñieàu phi phaùp, traùi luaät, khoâng phaûi laø ñieàu ta daïy, khoâng theå duøng vieäc naøy ñeå nuoâi lôùn phaùp thieän ñöôïc”. Sau khi Phaät quôû traùch ñuû ñieàu roài truyeàn leänh caùc Tyø-kheo ñang soáng taïi thaønh Xaù-veä phaûi taäp hoïp laïi taát caû, vì möôøi lôïi ích maø cheá giôùi cho caùc Tyø-kheo, duø ai nghe roài cuõng phaûi nghe laïi:

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 9 1081

“Neáu Khi Tyø-kheo bò maát y thì coù theå xin y töø cö só, vôï cö só, khoâng phaûi baø con. Neáu cö só, vôï cö só khoâng phaûi baø con tuøy hyû cho nhieàu vaûi, thì Tyø-kheo chæ ñöôïc nhaän hai taám y thöôïng haï, quaù soá ñoù seõ phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà”. GIAÛI THÍCH: (Moät soá töø treân ñaõ giaûi thích) - Tuøy hyû: Tuøy yù cho. - Thöôïng haï y: Coù theå nhaän hai taám vaûi chieàu daøi naêm khuyûu tay, chieàu roäng ba khuyûu tay, neáu nhaän quaù soá ñoù phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà. - Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà: Treân ñaõ giaûi thích. Neáu Tyø-kheo cuøng ñi ñöôøng vôùi khaùch buoân maø gaëp boïn cöôùp töø moät phöông, hai phöông hay ba phöông ñeán, thì phaûi tuøy nghi chaïy laùnh giaëc cöôùp. Neáu giaëc cöôùp aäp ñeán töø boán phía khoâng theå chaïy ñöôïc, thì neân ñöùng nghieâm chænh, khoâng ñöôïc xoâ xaùt vôùi chuùng. Neáu giaëc cöôùp baûo laáy y Taêng-giaø-leâ ñöa, thì neân ñaùp: “Ñaây naøy laõo tröôïng”. Nhö vaäy, tuøy theo chuùng ñoøi nhieàu ít maø ñöa cho chuùng, chöù khoâng ñöôïc giaän döõ lôùn tieáng maéng chöûi boïn chuùng. Sau khi ñöa y vaät roài, neân töø töø ñi vaøo röøng nuùp ñeå doø xeùt chuùng töø xa, chôø sau khi boïn cöôùp ñi roài, neáu coøn nhöõng y vaät thöøa chuùng boû laïi, thì coù theå laáy duøng. Neáu khoâng coøn caùi y dö naøo, maø trong soá caùc Tyø-kheo hoaëc ngoaïi ñaïo xuaát gia coù ngöôøi bò boïn cöôùp gieát cheát, thì coù theå laáy y cuûa hoï söû duïng. Neáu khoâng coù ngöôøi xuaát gia cheát maø coù ngöôøi theá tuïc cheát, thì neân laáy aùo cuûa hoï caét may, taùc tònh roài môùi maëc. Neáu khoâng coù aùo cuûa ngöôøi cheát maø coù aùo ñeïp cuûa khaùch buoân boû laïi thì khoâng neân laáy. Neáu aùo hoï boû laïi thoâ xaáu, thì neân laáy duøng. Neáu khaùch buoân quay trôû laïi, goïi Tyø-kheo ñeán cho aùo toát, thì neân laáy, laáy xong ñem caét may, duøng phaân boø nhuoäm taùc tònh, roài môùi duøng. Neáu ngöôøi khaùch buoân aáy noùi vôùi Tyø-kheo: “Toâi cho oâng möôïn chieác aùo naøy maëc ñi tôùi choã döøng chaân roài traû laïi toâi, ñöøng laøm hö hoûng”, thì Tyø-kheo neân laáy chieác aùo ñoù gaáp laïi, may qua loa, khoâng ñeå loä daáu taùc tònh, maëc taïm, ñi ñeán choã döøng

chaân, roài traû laïi hoï. Neáu khoâng coù caùc tröôøng hôïp aáy thì neân haùi laù caây che tröôùc sau thaân maø ñi. Neáu khoâng coù laù caây thì neân duøng tay che ôû tröôùc thaân mình vaø ñi beân leà ñöôøng, chöù khoâng neân ñi ngang nhieân giöõa ñöôøng nhö boïn Ni-kieàn-töû. Cuõng khoâng ñöôïc ñi saâu vaøo trong röøng khieán cho boïn cöôùp töôûng laàm laø rình baét chuùng, maø chæ neân ñi doïc theo beân ñöôøng trong nhöõng choã coû thöa. Khi ñi, neáu gaëp ngöôøi ta ñeán, thì phaûi giaû vôø ngoài tieåu taïi choã coû thöa ñeå cho hoï troâng thaáy. Neáu hoï hoûi: "OÂng laø ai?". Thì phaûi ñaùp: "Ngöôøi xuaát gia". Neáu hoï hoûi nöõa: "Xuaát gia theo ñaïo naøo?". Thì ñaùp:

SOÁ 1425 - LUAÄT MA HA TAÊNG KYØ, Quyeån 9 1082

"Xuaát gia theo doøng hoï Thích". Laïi hoûi: "Vì sao maø loõa theå?", thì ñaùp: "Bò giaëc cöôùp laáy maát ñoà". Theá roài, neáu khoâng xin maø hoï töï cho nhieàu aùo, thì laáy khoâng coù toäi. Neáu hoï khoâng cho thì neân xin hoï. Khi xin maø hoï cho nhieàu vaûi thì chæ neân laáy hai taám, moãi taám chieàu daøi naêm khuyûu tay, chieàu roäng ba khuyûu tay maø thoâi. Neáu khoâng gaëp tröôøng hôïp ñoù thì neân ñi ñeán caùc ngöôøi quen bieát ôû nôi hoang vaéng xin y maø duøng. Neáu khoâng coù nôi hoang vaéng (304a) thì neân ñeán nghóa trang. Neáu coù ngöôøi giöõ nghóa trang thì neân noùi vôùi hoï: "Toâi muoán nhaët nhöõng chieác aùo hö". Neáu ngöôøi giöõ nghóa trang baûo laáy, vaø laáy roài ñöa cho hoï xem, thì neân laáy roài giô cho hoï xem. Neáu laáy aùo töø thaây cuûa moät ngöôøi nöõ môùi cheát thaân chöa huûy hoaïi, thì neân ñeán phía ñaàu maø laáy. Neáu thaân ñaõ hö hoaïi thì ñöôïc tuøy yù laáy. Hoaëc laø aùo cuûa thaây cheát ñaøn oâng, cuõng ñöôïc tuøy yù laáy. Neáu aùo cuûa thaây cheát coù chaâu baùu thì neân duøng chaân gaït chaâu baùu ra roài laáy aùo maø ñi. Neáu khoâng bieát laø coù chaâu baùu, ñem veà tôùi Tinh xaù môùi bieát coù chaâu baùu, thì neân sai tònh nhaân (cö só ôû chuøa) laáy ñoåi döôïc phaåm. Neáu ngöôøi giöõ nghóa trang noùi vôùi Tyø-kheo: "Cho oâng ñöôïc laáy aùo xaáu, coøn aùo toát thì chôù laáy". Nhöng Tyø-kheo ñeán nghóa trang, khoâng thaáy aùo xaáu maø thaáy coù nhieàu aùo toát, thì neân caàm ñeán noùi vôùi ngöôøi giöõ nghóa trang: "Chæ coù nhöõng aùo toát naøy thoâi". Neáu hoï cho laáy thì lieàn laáy. Neáu hoï noùi nhöõng caùi ñoù toát khoâng cho oâng laáy, thì Tyø-kheo neân traû laïi, xin caùi khaùc. Neáu hoï baûo Tyø-kheo laáy aùo döôùi ñaát thì neân laáy aùo döôùi ñaát. Neáu hoï baûo laáy aùo ôû treân khoâng, thì neân laáy aùo ôû treân khoâng. Neáu aùo coøn toát moät nöõa döôùi ñaát moät nöõa treân khoâng thì neân caét laáy moät nöûa. Neáu khoâng coù tröôøng hôïp nhö theá, thì neân ñeán truù xöù cuûa Tyø-kheo ôû ngoaïi vi thoân xoùm, chöù khoâng ñi vaøo thoân xoùm luùc ban ngaøy. Vaø neân ñôïi luùc hoaøng hoân, khi muïc ñoàng luøa boø veà maø ñi theo ñaøn boø, cuõng khoâng neân ñi beân caïnh nhöõng con boø ñöïc khoûe maïnh, maø neân ñi gaàn nhöõng con boø con oám yeáu. Khi thaáy coù ngöôøi thì neân ngoài xuoáng. Neáu hoï hoûi: "OÂng laø ai?", thì neân ñaùp: "Laø ngöôøi xuaát gia". Laïi hoûi: "Xuaát gia theo ñaïo naøo?", thì ñaùp: "Xuaát gia theo doøng hoï Thích". Laïi hoûi: "Y phuïc oâng ñaâu?", thì ñaùp: "Bò giaëc cöôùp laáy heát caû". Baáy giôø, neáu khoâng xin maø hoï töï cho thì ñöôïc laáy nhieàu ít tuøy yù. Neáu hoï khoâng cho, thì neân xin hoï. Khi xin, neáu hoï cho

nhieàu thì neân laáy hai caùi, moãi caùi chieàu daøi naêm khuyûu tay, chieàu roäng ba khuyûu tay maø thoâi. Neáu khoâng coù tröôøng hôïp nhö theá, thì neân ñeán Tinh xaù hoûi cöïu Tyø- kheo xem ai laø Duy na, ai laø ngöôøi coi soùc giöôøng neäm. Khi hoï ñaõ chæ cho bieát ñoái töôïng, thì Tyø-kheo neân ñeán vò Tyø-kheo tri söï aáy hoûi: "Tyø-

kheo chöøng aáy tuoåi thì ñöôïc giöôøng neäm ngoïa cuï nhö theá naøo?". Neáu hoï ñaùp: "Tyø-kheo chöøng aáy tuoåi thì ñöôïc giöôøng neäm ngoïa cuï nhö theá ñoù". Baáy giôø, Tyø-kheo nhaän ñöôïc meàn roài lieàn môû ra, laáy loâng toùc buoäc moät choã laøm daáu beân trong ñeå duøng laøm quaàn, nhaän ñöôïc goái cuõng môû ra, laáy loâng toùc buoäc moät choã laøm daáu beân trong ñeå duøng laøm aùo loùt, vaø ñöôïc ngoïa cuï cuõng laáy laøm daáu. Xong ñaâu ñoù, neân ñi leã thaùp, leã Thöôïng toïa, thaêm hoûi Haï-toïa, roài trình baøy: "Luùc ñi ñöôøng, toâi bò boïn cöôùp laáy maát y, mong thaày haõy giuùp toâi xin y". Neáu cöïu Tyø-kheo noùi: "Thaày nhö con quaï ñoùi, chaân khoâng ñaäu moät choã thì ai maø giuùp thaày. Coù leõ chuû quaùn röôïu hoaëc nhaø chöùa côø baïc ñaõ cöôùp y thaày, hoaëc laø thaày ñem ñoåi thöùc aên roài baûo laø bò cöôùp laáy, ñeå nhôø ngöôøi ta xin giuùp chôù gì?". Neáu gaëp tröôøng hôïp nhö theá, thì neân ñeán nhaø Öu-baø-taéc, noùi: "Naøy laõo tröôïng, toâi ñi ñöôøng bò boïn cöôùp laáy maát y, caùc vò haõy giuùp toâi xin y". Neáu khi aáy hoï ñaùp: "Thöa thaày, coù theå ñöôïc", roài hoï xin giuùp ñöôïc nhieàu vaûi, thì Tyø-kheo chæ neân laáy hai taám moãi taám chieàu daøi naêm khuyûu tay, chieàu roäng ba khuyûu tay maø thoâi. Luùc aáy Öu- baø- taéc noùi vôùi Tyø-kheo: "Thaày coù theå duøng phöông tieän laáy giuùp heát soá vaûi naøy khoâng?", thì neân ñaùp: "OÂng coù theå choïn hai taám luïa nhoû roài mang ñeán ñaây". Neáu Öu-baø-taéc kheùo leùo linh ñoäng, seõ ñöa Tyø-kheo ra ngoaøi ñaïi giôùi, noùi: "Thöa thaày, soá vaûi naøy duøng boá thí hieän tieàn Taêng, maø hieän taïi khoâng coù chö Taêng, chæ coù thaày hieän dieän, vaäy xin nhaän giuùp", thì khi aáy, Tyø-kheo nhaän, khoâng coù toäi. Neáu Öu-baø-taéc ñöa cho taám luïa lôùn thì Tyø-kheo neân caét ra, roài laáy hai taám. Neáu hoï hoûi vì sao vaäy, thì haõy ñaùp: Vì Theá Toân cheá giôùi chæ ñöôïc laáy hai taám vaûi. Roài Öu-baø- taéc laïi baûo: "Thaày haõy ñem ñi nhuoäm", thì Tyø-kheo ñem ñi nhuoäm roài mang traû laïi. Öu-baø-taéc laïi noùi: "Khi chöa nhuoäm laø aùo cuûa ngöôøi theá tuïc maø toâi coøn khoâng thích, huoáng gì giôø ñaây ñaõ nhuoäm thaønh hoaïi saéc, chính laø maøu aùo cuûa ngöôøi xuaát gia, thì toâi coøn laáy laøm gì". Khi aáy, Tyø-kheo ñöôïc pheùp laáy, may y, tuøy yù söû duïng. Theá roài caùc thöù meàn, aùo goái maø tröôùc kia ñaõ duøng laøm taïm quaàn aùo loùt, Tyø-kheo phaûi ñem nhuoäm hoaøn laïi vò trí duïng cuï meàn, aùo goái... maø traû laïi thaày tri söï, roài môùi ra ñi. Neáu muoán ôû laïi ñoù thì tuøy yù xin pheùp ôû laïi chöù khoâng ñöôïc ngang nhieân ôû laïi. Theá neân noùi: "Neáu Tyø-kheo bò maát y thì ñöôïc pheùp xin vaûi töø Cö só vaø vôi Cö só khoâng phaûi baø con. Neáu Cö só, vôi cö só khoâng phaûi baø con cho nhieàu vaûi, Tyø-kheo chæ ñöôïc laáy hai taám thöôïng, haï, quaù soá ñoù, thì phaïm Ni-taùt-kyø Ba-daï-ñeà". (Heát giôùi Ni-taùt-kyø thöù baûy)

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.